

Prædiken til 6. søndag efter påske

Joh. 15, 26-16,4

Hvis man skal beskrive en, man elsker, så er det svært at gøre det kort. For den man elsker har så mange sider, man holder af. Der er så mange småting, der skal med for at gøre billedet så nuanceret og fuldstændigt som muligt. Den man elsker har uanede dybder, som enhver beskrivelse for en anden ikke kan få med.

Og så kommer det jo også an på, hvem du skal beskrive din elskede for. Er det din fortligste ven, eller er det for et barn?

Vi kan prøve at forestille os, at en far dør kort før, et barn bliver født. Moderen skal så leve dette menneske ind i barnets liv. Forsøge at videregive et elsket væsen, således at barnet har en ide om, hvem dets far er. Nu om dage er vi så heldige at have billeder af alt og alle. Vi kan dokumentere smil og væsensudfoldelser. Men det er jo ikke nok. Det billede vil jo ikke være fuldttegnet, og barnet vil, som det vokser op, spørge til den fraværende far; stille spørgsmål som passer til den fase i livet, barnet gennemgår. Som barn vil det spørge, hvordan faren så ud, når han spillede fodbold, for det er lige det, der optager barnet nu. Barnet vil altid prøve at finde et billede at spejle sig i. Billedet bliver mere og mere nuanceret, men aldrig fuldstændigt.

I dag, søndag mellem himmelfarten og pinsen er disciplene på herrens mark. De har været vant til at kunne henvise til Jesus, når nogen spurgte dem om Guds ansigt: "Hvordan er Gud?" Og disciplene kunne pege og sige: "Gå hen og se; følg Jesus, og han viser, hvad Gud er".

Men i dag er de alene. De kan ikke henvise til et levende menneske. Og Talsmanden, Helligånden er ikke kommet til dem for at lægge dem ordene på læben.

De kommer i tanke om det, Jesus sagde før påske: At de skulle vidne om ham, vidne om Gud.

De skulle med egne ord prøve at samle Jesu liv til en fortælling om Gud; give et gudsbillede som ikke var det, de havde kendt fra barnsben, det de var oplært i, men et nyt og anderledes gudsbillede. De skulle beskrive en elsket for andre, som de ikke engang var sikre på ville spørge særligt meget ind til dette nye billede. Folk som i højere grad ville være modstandere, og som ville forsøge at modarbejde det billede, disciplene viste frem. For de kendte selv Gud og ingen skulle komme og lave Gud om. Han havde én gang åbenbaret sig, vist hvem han var og er; og intet nyt kunne føjes til det gudsbillede, de

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 274. 116. årgang
Maj 2015
ISSN 0901-2214

bar i sig.

Hvis det nu var din far, jeg startede med at tale om, ham der var død, før du kom til, og du så sent i livet traf en af din fars gamle skolekammerater, og han gav dig et helt anderledes billede; et billede af en arrogant og magtsky person, så ville du jo også blive rystet i din grundvold, for sådan var han ikke. Der kommer nuancer til, som ikke passer ind, og som du helst vil kunne sige er fejlagtige; ja du kunne finde på at få udryddet vedkommende, der vidnede så grimt om din far.

Nu var det jo ikke det, der var på færde for disciplene. De talte ikke imod Gud, de havde ikke noget at udsætte på ham.

Men det kunne være svært at forstå for andre, at Gud kunne dø. Var Gud så stærk eller svag? Var han den evige konge, hærskaers herre, den urørlige skaber og opretholder eller en, der havde omsorg for den enkelte, forholdt sig til hver af sine skabninger som en far for sine børn?

Gud bliver tit beskrevet som en far. Vi bruger ofte dette familie billede for at beskrive den kærlige Gud. Men en far har jo ikke altid bare stået for det omsorgsfulde. En far sad for bordenden og sørgede for at opdrage. En far lod ikke nåde gå for ret, men revsede den, der fejlede for at vise, hvad der er meningen med livet; for at udtrykke hvad loven siger om alting. Den eneste måde at blive omvendt, retvendt var ved meget tydeligt at få tilkendegivet, når man gjorde noget forkert.

Sådan var det engang. Faren var en, man frygtede for skulle opdage ens fejl, for det var ensbetydende med straf. Og sådan er der

også nogle, der har det nu. Og for dem kan det være svært at bruge billedet af den kærlige far om Gud, for det "kærlige" foregår med riset i hånden. Eller som Niels Hausgaard udtrykker det i en efterhånden gammel sang om Niels, der har gjort noget forkert i skolen, og læreren bliver så nødt til at revse ham med slag bagi. Læreren siger til Niels, mens han riser: "Du ska vide, det gør endnu mere ondt på mig; U græd Niels og blev ved: Tænk ik' på mig, bare slå til".

Lærerens natur er ikke at slå, men han må gøre det for at fylde det overleverede billede af sig selv ud.

Og det er jo et billede, der kan være svært at hente ud af evangeliet om Jesus Kristus. Ham der søger det ene vildfarne får og lader de 99 klare sig selv; ham der tager sig af og beskytter en kvinde, der er grebet i hor, så hun ikke bliver stenet af flokken af mænd, men blot får lov til at gå bort med ordene fra Jesus: "Synd ikke mere".

Hvis man ser tilbage på kirkekunsten, så blev Kristus på korset i de første mange århundreder beskrevet som en konge. Det ældste danske krucifiks, Åbykorset, har en vikingekonge hængende på korset; lange arme der favner, store kraftfulde hænder, kongekrone og mildhed i udtrykket.

Han blev senere afbilledet som den lidende tjener på korset, ham der bar al verdens synd på sine skuldre; ham der levede i solidaritet med sit folk. Og i mange kirker i Danmark som her i Tyrsted er det en bleg og lidt fedladet bedsteborgertype, der er hængt op på et kors. Sådan en lidt muskuløs og lidt mild og lidt karakterløs person som ser ned i stedet for at se op. Hvor han på

Åbykorset var en levende og stærk karakter, er han her død og faldet sammen.

Arne Haugen Sørensens Kristus, som det kendes fra forskellige kirker, tager igen fat i det kraftfulde. Den stærke arm, der løfter os ud af mørket og graven. Og Hein Heinsen, som er en anden moderne kirkekunstner, vil kun have det tomme kors i kirken. For det tomme kors symboliserer både død og opstandelse, forsøger at favne både det medlidende og det stærke.

Det er svært for os moderne mennesker at forstå, hvor det, vi synes er et gammelt guds billede, kommer fra. Og det er også svært at sætte et nyt op. Gud er ikke udtømmende beskrevet ved at kalde ham far. Der er for mange faderbilleder i omløb til, at det siger noget særligt. Gud er heller ikke bare en mor. Gud er kærlighed, men det er lidt flyvsk. Er det en stormende forelskelse eller den idylliserede forældrekærlighed, der så skal tone frem på nethinden?

Det er ikke så let at finde Guds ansigt, Guds åsyn, gøre det helt begribeligt.

For uanset hvordan du vender og drejer det, så bliver det et menneskeligt ansigt. Det bliver genkendelige menneskelige træk, vi kan beskrive, for kun om det vi kender, kan vi tale.

I den salme vi skal synge efter prædikenen, skriver Grundtvig om Guds kærlighed: "Den er Himmel-glans i muldet, den skal vi forklares ved".

Jesu liv, som disciplene skulle vidne om, bliver i højere grad en fortælling om et levend liv. Det er ikke en poetisk beskrivelse af et menneskes sind om en måde at gå til livet på. Man kan måske kalde det kærlighedens

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

transformation. Vidnesbyrdet er, at al den tid vi føler, vi lever under Guds kærlige åsyn, der har vi styrke til at viderebringe Guds kærlighed her i muldet, lade den kærlighed kaste glans på den jord, vi er på og lever på sammen med alle andre.

Og når livet går os imod, når vi føler os så svage som noget menneske, da skal vi tage imod den kærlighed, andre kommer til os med.

Guds ansigt lyser på os, det hører vi i velsignelsen, og denne fornemmelse af at være set, at være kendt må ikke udløse frygt i os. Det må ikke være som Trilles Øje i det høje, som man ikke kan være i fred for.

Vi vil netop ikke være i fred. Vi vil møde vidnerne, vi vil ses af en, vi tror på, kan give os fred. Om vi så er i de store fine huse eller i den usleste hytte, så er vi set.

Og vi tror på, at vi kan blive båret.

Det billede må vi bære ud. Hvis nogen vil have et billede af den Gud, der skaber fred af frygt, så må vi vidne imod det. Fred, der baseres på frygt, holder ikke.

Kun den fred, hvor vi føler os i stærke omsorgsfulde hænder, er den sande fred;

En fred der kan sende os ud i verden for at vidne ikke blot i ord men i høj grad også i vore gerninger.

Den fred kan kun strømme til os et sted fra.

Amen

Jens Peder Baggesgaard
Tyrsted, Uth og Endelave

Salmer:

725 , 750, 294, 348, 477, 258